

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

6 mei 2003

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BUITENLANDSE EN EUROPESE AANGELEGENHEDEN

Interpellatie van de heer Freddy Sarens tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over de beleidsvisie op de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking, inzonderheid wat het zogenaamde horizontale beleid betreft
Met redenen omklede motie

Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden

Dinsdag 6 mei 2003

WAARNEMEND VOORZITTER : De heer Etienne Van Vaerenbergh

– *De interpellatie wordt gehouden om 13.56 uur.*

Interpellatie van de heer Freddy Sarens tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over de beleidsvisie op de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking, inzonderheid wat het zogenaamde horizontale beleid betreft

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Sarens tot mevrouw Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid, Gelijke Kansen en Ontwikkelingssamenwerking, over de beleidsvisie op de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking, inzonderheid wat het zogenaamde horizontale beleid betreft.

De heer Sarens heeft het woord.

De heer Freddy Sarens : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, dit onderwerp is al een aantal keren ter sprake gekomen in deze commissie. Mevrouw de minister, uw voorganger, de heer Anciaux, had het idee gelanceerd over een horizontaal beleid inzake ontwikkelingssamenwerking. Per departement zou er 10 percent van de internationale kredieten worden uitgetrokken voor die samenwerking. Door het horizontaal beleid zouden de middelen voor ontwikkelingssamenwerking substantieel verhogen.

We hebben hem gevraagd om de resultaten van dit initiatief kenbaar te maken. Op 16 mei 2001 heeft hij een opsomming gegeven per minister. Met veel schraapwerk was hij erin geslaagd 207 miljoen samen te brengen.

We hebben steeds gezegd dat het om een lovenswaardig initiatief ging, maar we hebben eveneens steeds getwijfeld – en u kunt de verslagen erop na-

kijken – of het wel om een realistische benadering ging. De substantiële verhoging van het bedrag is er niet gekomen.

Een van de bedoelingen van toenmalig minister Anciaux was de ministers te responsabiliseren inzake de internationale solidariteit. We hebben gemerkt dat men op zoek ging naar projecten, maar van een echte responsabilisering is niets in huis gekomen.

Voormalig minister Anciaux had aangekondigd dat hij het geheel zou coördineren en sturen. In de verslagen kunt u lezen welke bedenkingen we daaromtrent hebben geformuleerd. In de realiteit blijkt van dit alles niet veel terecht te zijn gekomen.

Mevrouw de minister, toen u uw beleidsbrief van 2002-2003 voorstelde, had ik de indruk dat u dit beleid aarzelend hebt overgenomen. U toonde weinig enthousiasme, en u leek heel wat vragen te hebben bij deze benadering. Nochtans volgt u het beleid toch.

Wat opvalt, is dat ik in uw begroting geen cijfers vind over het horizontaal beleid. Ik heb pogingen ondernomen om ze te vinden. Er is geen weergave van de opsplitsing ten aanzien van de verschillende ministers. Daarenboven is het me nog steeds niet duidelijk of u die koers zult blijven volgen en of u het beleid inhoudelijk verder wenst door te voeren of eventueel bij te sturen.

Mevrouw de minister, u hebt wel een aantal keren een nota voorgelegd aan de Vlaamse regering. Om diverse redenen werd die telkens afgevoerd. Ik heb mijn vragen bij deze gang van zaken. De regering heeft over deze zaak geen beslissing genomen. Volgens geruchten zouden niet alle ministers erg enthousiast zijn om dit spel nog mee te spelen.

Mevrouw de minister, wat is het standpunt van de Vlaamse regering inzake het horizontaal beleid ?

Sarens

Blijft het engagement gelden om 10 percent van de internationale middelen aan ontwikkelingssamenwerking te besteden? Wat is de stand van zaken inzake de budgettaire invulling van dit beleid? Hoe wordt dit beleid inhoudelijk gestalte gegeven? Hebt u als minister van Ontwikkelingssamenwerking een sturende rol?

De voorzitter : De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, de heer Sarens stelt zeer pertinente vragen. Sedert het begin van deze legislatuur hebben we over het horizontale beleid en de ontwikkelingssamenwerking in zijn geheel verscheidene keren gediscussieerd. Mevrouw de minister, we hebben dat eerst met toenmalig minister Anciaux gedaan en sedert kort met u.

Voormalig minister Anciaux heeft bij zijn aantreden een nieuw concept gelanceerd. In de commissie vonden we allemaal dat het concept van samenwerkingsontwikkeling een goed en nobel idee was, maar het moet wel worden waargemaakt.

Voormalig minister Anciaux had een aantal uitgangspunten opgesteld. Een daarvan was het concentratiebeleid. Dat concentratiebeleid wordt gevoerd. Vlaanderen beschikt immers over heel beperkte middelen voor ontwikkelingssamenwerking. Ze zijn weliswaar aangegroeid sinds 1999, maar ook in Vlaanderen zijn we nog ver verwijderd van de beoogde 0,7 percent van de totale Vlaamse middelen voor ontwikkelingssamenwerking.

Naast concentratie kwam het concept van voormalig minister Anciaux ook neer op het sensibiliseren van de bevolking en meer bepaald van de jongeren. Het zijn immers vooral de jongeren die warm moeten worden gemaakt voor de problemen van het Zuiden. Acties voor ontwikkelingssamenwerking worden zo goed als volledig gedragen door jongeren, denken we maar aan de 11.11.11-acties.

Er werd ook een beleid uitgestippeld dat was gericht op de gemeenten en dat verliep via convenants. Ook op dat vlak werd resultaat geboekt. Ook al was dat heel bescheiden, het vormt toch een aanzet.

Mevrouw de minister, de heer Sarens had het over het horizontaal beleid. In uw twee nota's aan de Vlaamse regering hebt u het uitgangspunt van voormalig minister Anciaux overgenomen. Volgens

dat uitgangspunt moet elke minister 10 percent van zijn of haar internationale middelen aanwenden voor ontwikkelingssamenwerking. Op de begroting werd 6 miljard frank ingeschreven voor internationale middelen, 10 percent daarvan is 600 miljoen frank. Dat bedrag werd voorop gesteld door voormalig minister Anciaux.

Ik heb de afgelopen 2 jaar de moeite genomen om aan alle Vlaamse ministers te vragen wat ze hebben gedaan om die doelstelling te bereiken. Slechts 2 ministers hadden de doelstelling bereikt: minister-president Dewael, die ten tijde van mijn vraag nog instond voor buitenlands beleid, en uw partijgenoot, minister Dua. De andere ministers antwoordden dat ze de doelstelling niet hadden gehaald. Ze gaven daarvoor allerlei redenen op, maar volgens mij is de voornaamste reden dat ontwikkelingssamenwerking hen niet bezighoudt. Nochtans was het de initiële bedoeling van voormalig minister Anciaux om alle Vlaamse ministers bewust te maken van de gigantische problemen in het Zuiden. De doelstelling is nochtans realistisch, want de Vlaamse regering beschikt over voldoende middelen: die middelen moeten enkel maar worden gereserveerd voor internationale samenwerking en solidariteit.

Ontwikkelingssamenwerking vormt voor de Vlaamse regering, de federale regering en voor de meeste westerse regeringen geen prioriteit. De verkiezingscampagne is volop bezig, maar het thema ontwikkelingssamenwerking wordt slechts terloops aangehaald. Voor de meeste kandidaten is het geen hoofdthema, omdat het evenmin leeft onder de bevolking. De Vlamingen die nadenken over de verkiezingen, houden zich niet bezig met internationale solidariteit, maar wel met andere problemen zoals veiligheid, sociale zekerheid en belastingen. De mensen zijn bezig met wat hen persoonlijk aanbelangt, en niet met ontwikkelingssamenwerking of de problemen in het Zuiden.

Die problemen komen hier alleen in de pers aan bod. Het is de pers die de politieke agenda bepaalt en de mensen sensibiliseert. We zouden de Vlamingen en de Belgen veel beter kunnen sensibiliseren voor ontwikkelingssamenwerking als we de pers daarvoor mee hadden. Het is niet makkelijk om de mensen daarvoor warm te maken.

Mevrouw de minister, ik vermoed dat dit de voornaamste oorzaak is, maar het is geen reden voor verminderde aandacht van uw kant. We zijn nu te dicht bij de verkiezingsdatum – het zijn trouwens federale verkiezingen –, maar volgend jaar zijn er deelstaatverkiezingen. Laat ons niet vergeten dat

Hostekint

er de afgelopen minuten, terwijl we met deze interpellatie bezig zijn, in het Zuiden honderden mensen gestorven zijn van armoede, ellende en honger. Ik wil u vragen, mevrouw de minister, om in de korte tijd die u hier nog rest, een middel te zoeken om dat horizontale beleid aan te zwengelen. U beweert dat u een sturend en coördinerend horizontaal beleid voert. We moeten evenwel realistisch blijven : u hebt niet de macht om uw collega-ministers te verplichten om 10 percent van hun internationale middelen aan ontwikkelingssamenwerking te besteden.

Ik heb minister Van Grembergen vorige week aangesproken over Kosovo. Volgens zijn voorganger, toenmalig minister Anciaux, was Kosovo geen ontwikkelingsland, want zijn prioriteit lag bij het Zuiden. We kunnen daarover discussiëren. Kosovo heeft een lange weg afgelegd. Er heerste 10 jaar burgeroorlog. De pers besteedde daar veel aandacht aan zolang de oorlog duurde, maar van zodra de oorlog voorbij was, verdween het land uit de actualiteit. Hetzelfde gebeurt nu met Irak. Een maand geleden stond de pers bol van de oorlogsberichten, maar nu komt Irak slechts op de tweede pagina aan bod.

Kosovo werkt aan zijn heropbouw. Het Kosovocomité stelt de concrete vraag om projecten voor verzoening, jeugd en behoud van het cultuurpatrimonium te steunen. Ik vroeg aan minister Van Grembergen wat hij daaraan kon doen. Hij heeft me heel eerlijk geantwoord dat hij de situatie kent en begrijpt, maar dat zijn internationale middelen op zijn. Hij heeft die middelen niet besteed aan andere projecten in het Zuiden, maar hij heeft ze moeten aanwenden voor binnenlandse zaken, onder meer voor het sociaal-cultureel werk.

Dat stemt mij een beetje pessimistisch. Er is dat nobele concept van het horizontale beleid, maar ik vrees dat bij de ministers de wil ontbreekt om hun internationale middelen te besteden aan de problemen in het Zuiden. Dat wou ik even ter beschouwing en als raad geven aan u, mevrouw de minister. Misschien kunt u het komende jaar nog iets veranderen. In de Vlaamse regering zou een autoriteit moeten zetelen die de ministers verplicht om 10 percent van hun internationale middelen aan ontwikkelingssamenwerking te besteden. Ik weet evenwel niet hoe die autoriteit er moet uitzien.

De voorzitter : De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, het principe van het horizontaal beleid is in theorie zeer interessant. We hebben dat ook als dusdanig gepercipieerd toen voormalig minister Anciaux daarmee voor de dag kwam. De bezorgdheid over de internationale solidariteit moet immers op alle domeinen doorwegen. In de praktijk is dit echter niet altijd het geval.

Volgens de heer Hostekint is één van de oorzaken een gebrek aan interesse bij de verschillende ministers. Ik denk dat een en ander vooral te wijten is aan een gebrek aan expertise is bij de kabinetten. Er zou op elk kabinet iemand moeten worden aangeworven die expertise heeft op het vlak van ontwikkelingssamenwerking om een relatief klein budget zinvol te spenderen. Het lijkt me niet rationeel om dat budget op die manier te versnipperen.

Een tweede reden waarom het beleid in de praktijk niet zo goed loopt, is volgens mij het gebrek aan coherentie. Ik betwijfel of een versnippering van veel mini-projectjes over uiteenlopende domeinen een rationele manier is om onze – jammer genoeg beperkte – middelen voor internationale solidariteit te verdelen.

Mijnheer Sarens, ik ben benieuwd naar het antwoord van de minister op uw vragen, vooral met het oog op de grote aarzeling om dit in theorie zeker interessante idee ook in de praktijk om te zetten.

De voorzitter : De heer Moreau heeft het woord.

De heer André Moreau : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, het principe van het horizontaal beleid is zeker goed. Daarnaast is het een heel goede doelstelling dat 10 percent van de internationale middelen moet worden besteed aan ontwikkelingssamenwerking. Natuurlijk bestaat er een verschil tussen de theorie en de praktijk. We zullen daar ook in de toekomst nog vaak op terugkomen.

Mijnheer Sarens, u hebt onder meer gezegd dat sommige ministers het spel om geld vrij te maken, niet meer meespelen. Ik ben niet zo goed ingelicht als u, maar u zult wel weten wat u zegt. En als het waar is wat u zegt, vind ik dat heel spijtig.

U hebt het ook over aarzelend optreden. Welnu, aarzelend optreden is altijd slecht. Voor zo'n goed doel moet men vastberaden en overtuigend optreden. Wie dat niet kan, moet het trachten te leren. Mijnheer Sarens, ik sta dan ook aan uw kant.

Moreau

In de jaren zeventig streefde de federale regering ernaar om 1 percent van het bruto binnenlands product te besteden aan ontwikkelingssamenwerking. Ze is daar nooit in geslaagd. Het streefdoel is nu 0,7 percent van het BBP. Dat is niet goed, want ik vind dat men een streefdoel niet mag verlagen.

Er werd ook gesproken over de opdracht aan de gemeenten om aan ontwikkelingssamenwerking te doen. Sommige gemeenten doen een poging daartoe, echter met een heel bescheiden resultaat. We mogen dan ook niet vergeten dat onze gemeenten nu al over onvoldoende financiële middelen beschikken om hun wettelijke taken uit te voeren. Van de gemeenten moeten we dan ook niet meer verwachten, en zeker niet eisen. Als er dan twee ministers zijn die hun doelstelling hebben gerealiseerd, dan ben ik daar al heel blij om. Laat hen een lichtend voorbeeld zijn voor de andere ministers.

Tot slot wil ik er nog aan toevoegen dat ook ik heel gevoelig ben voor de problemen in het Zuiden waar de heer Hostekint op heeft gewezen. Niet iedereen staat daarvoor open. Er zijn heel sociaal voelende mensen, anderen hebben geen sociaal gevoel, het begrip solidariteit is hen vreemd. Ik doe een oproep opdat er meer begrip en gevoel zou komen om in de toekomst meer te kunnen werken aan ontwikkelingssamenwerking. Er is op dat vlak immers nog heel wat werk aan de winkel.

De voorzitter : Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels : Mijnheer de voorzitter, collega's, misschien is inderdaad de tijd gekomen om klaarheid te brengen over de horizontale samenwerking. Ik dank de sprekers voor hun uitgebreid betoog hierover, dat vooral is ingegeven door de bekommernis dat de ontwikkelingssamenwerking van Vlaanderen verder zou worden uitgebouwd. De vraag is op welke manier dat moet gebeuren.

Het was inderdaad mijn voorganger, minister Anciaux, die met twee beslissingen van de Vlaamse regering, op 15 december 2000 en op 13 juli 2001, de horizontale ontwikkelingssamenwerking gestalte trachtte te geven. Het doel van de nota van 15 december 2000 was dat elk lid van de Vlaamse regering de eigen middelen voor internationale samenwerking zou heroriënteren, zodat 10 percent van de kredieten ter beschikking zou worden gesteld voor horizontale ontwikkelingssamenwerking.

In de nota stond dat de minister van Ontwikkelingssamenwerking verantwoordelijk was voor de identificatie en de ex-postevaluatie. De functionele ministers werden verantwoordelijk voor de technische inhoud en voor de uitvoering. De minister van Ontwikkelingssamenwerking op zijn beurt diende de relevantie van de initiatieven voor ontwikkelingssamenwerking en de kwaliteit ervan te onderzoeken.

Voor 2001 werd bepaald dat de horizontale samenwerking zou worden geconcentreerd op Zuid-Afrika. Daarvoor werden een memorandum of understanding en een strategienota opgesteld en goedgekeurd door Vlaanderen en Zuid-Afrika. De strategienota bepaalde dat de middelen voor samenwerking met Zuid-Afrika op directe wijze zouden worden besteed, namelijk van staat tot staat.

Er werd berekend dat bij de toepassing van de 10 procentregel op alle kredieten voor internationale samenwerking waarin bij de verschillende ministers is voorzien, er 14,5 miljoen euro aan de horizontale samenwerking met Zuid-Afrika kon worden toegewezen.

In de nota van 13 juli 2001 werd het engagement van 10 percent voor dat jaar bevestigd, en werd bepaald dat ook de komende jaren telkens 10 percent zou worden vrijgehouden. Bovendien werd erin gesproken over de bilaterale vastlegging via een protocol, en de technische aanpassing aan de begroting om het beleid te kunnen uitvoeren. De minister van Ontwikkelingssamenwerking werd gemachtigd een samenwerkingsakkoord voor ontwikkelingssamenwerking met Zuid-Afrika af te sluiten en een actieplan voor 2001 en 2002 op te stellen. Voor de begeleiding kon een beroep worden gedaan op de VVOB.

De nota geeft aan dat 581 miljoen frank of 14,5 miljoen euro aan het horizontaal ontwikkelingsbeleid zal worden besteed. Na bilateraal overleg tussen de mensen van het kabinet Ontwikkelingssamenwerking en de andere kabinetten bleef van dat initieel voorziene bedrag nog 5,1 miljoen euro over.

In 2001 werd door de verschillende departementen 3.440.146 euro vastgelegd voor de horizontale begroting, tegenover 2.105.778 op de verticale begroting. In 2002 werd nog 2.409.473 euro vastgelegd voor de horizontale ontwikkelingssamenwerking, plus een eenmalige overdracht van 600.000 euro van de begroting van Ambtenarenzaken naar Ontwikkelingssamenwerking, tegenover 7.017.635 euro

Vogels

op de verticale begroting, de eigen begroting van Ontwikkelingssamenwerking.

Daarbij moet worden opgemerkt dat een aantal dossiers waarover met Zuid-Afrika was onderhandeld en die zouden worden gefinancierd via de horizontale ontwikkelingssamenwerking, niet werden gerealiseerd en moesten worden gefinancierd met middelen uit de verticale begroting van Ontwikkelingssamenwerking.

2003 is het eerste jaar waarin ik bevoegd ben voor Ontwikkelingssamenwerking. Ik heb de administratie eerst gevraagd een interne evaluatie te maken van de horizontale ontwikkelingssamenwerking in de twee vorige jaren. Daarbij werd vastgesteld dat de afgesproken doelstellingen, zowel budgettair als protocollair, moeilijk of niet werden gehaald, dat er heel wat begrotingstechnische moeilijkheden waren, dat de betrokkenheid van verschillende actoren, waaronder administraties, kabinetten en Zuid-Afrikaanse partners, de behandeling van de dossiers bemoeilijkte, en dat het beslissingsproces voor de partners in het Zuiden heel onduidelijk was. Ik herinner u terzake aan de eerste maal dat ik daarover in de plenaire zitting werd geïnterpelleerd.

Daarnaast bleek er binnen de verschillende departementen onvoldoende expertise op het vlak van ontwikkelingssamenwerking aanwezig te zijn, onder andere voor wat betreft het Project Cycle Management. Ten slotte was er een grote versnippering van de middelen over een veelheid aan projecten.

Om daar iets aan te doen, werd een nota opgesteld voor de Vlaamse regering waarin de realisaties en de knelpunten werden beschreven en een aantal oplossingen werden voorgesteld op beleidsmatig, inhoudelijk en technisch vlak. Er werd ook een concreet stappenplan voorgelegd dat moest toelaten de kwaliteit van de ontwikkelingssamenwerking met Zuid-Afrika te verbeteren, onder andere door de invoering van een grondige identificatie na de programmering en voor de uiteindelijke formulering of het opstellen van de businessplannen voor de verschillende projecten.

Er werd een heel draaiboek voorgesteld. Aan de Vlaamse regering werd gevraagd het engagement betreffende de horizontale ontwikkelingssamenwerking en de 10-percentregel te bevestigen, haar goedkeuring te geven aan de bijsturingen, en binnen de departementen een ankerpersoon aan te

duiden die de vaste correspondent moest zijn voor de administratie Buitenlands Beleid, en voor Zuid-Afrika te werken met een uniek loket via de administratie Buitenlands Beleid.

De nota werd besproken door een interkabinettenwerkgroep en door de Vlaamse regering. De Vlaamse regering heeft besloten om formeel af te zien van het principe van de horizontale ontwikkelingssamenwerking. Dat wil niet zeggen dat de Vlaamse regering niet geïnteresseerd is in ontwikkelingssamenwerking. De middelen blijven wel degelijk op de budgetten staan, maar mijn collega-ministers vinden het niet opportuun om dat voor één project in Zuid-Afrika op een gecoördineerde manier te doen via de minister van Ontwikkelingssamenwerking.

Iedereen wil die gelden liever vrij besteden op basis van wat ze belangrijk vinden. De heer Stevaert heeft zo heel wat projecten gefinancierd in Vietnam, Laos en Cuba. De regering vindt het concept dat in 2001 werd vooropgesteld niet realiseerbaar, en komt daar dus op terug. Dat wil niet zeggen dat de administratie Buitenlands Beleid in Zuid-Afrika andere projecten van collega-ministers niet wil steunen. Op dit ogenblik subsidieert via onze administratie alleen minister Dua nog landbouw- en milieuprojecten in Kwazulu Natal.

Bij het jaarlijks overleg tussen Zuid-Afrika en Vlaanderen hebben de Zuid-Afrikaanse partners een aantal dossiers voorgesteld aan de verschillende departementen. Slechts één dossier inzake landbouw en milieu werd door de betrokken departementen aanvaard. De andere departementen hebben geen middelen vrijgemaakt. In totaal zal op horizontale wijze 960.000 euro worden besteed in Zuid-Afrika. De voorbereidingen voor dit project (identificatie en formulering) gebeuren bilateraal. Alle andere projecten in Zuid-Afrika voor 2003 worden gefinancierd via de verticale begroting. Daarvoor wordt ongeveer 5 miljoen euro gereserveerd, die zal worden verdeeld over 9 projecten. In 2002 waren er nog 17 projecten. Binnen onze verticale werking volgen we de principes die we in een nota hebben vastgelegd, namelijk nog meer concentreren.

Dat betekent niet dat andere departementen niet meer samenwerken met Zuid-Afrika. Die samenwerking wordt echter niet gecoördineerd door Ontwikkelingssamenwerking omdat de projecten niet in overeenstemming zijn met het Memorandum of Understanding en de Strategienota. Het betreft projecten die nationaal, in Zuid-Afrika, worden geïmplementeerd of die niet in de drie prioritaire provincies worden uitgevoerd. Onderwijs,

Vogels

Cultuur en Infrastructuur hebben inderdaad heel wat projecten lopen in Zuid-Afrika, maar dus niet in de prioritaire provincies.

Vermits we formeel zijn afgestapt van het horizontaal beleid, is er ook geen inhoudelijke invulling meer. De belangrijkste doelstelling van de nota was om tot een coherenter samenwerking te komen met Zuid-Afrika. We konden de positie die we hadden tegenover Zuid-Afrika niet langer blijven verdedigen. De collega-ministers wilden niet kiezen voor het unieke loket en het overdragen van middelen naar onze begroting. Het is evenmin opportuun om op de huidige krakkemikkige manier verder te werken, want dit komt Zuid-Afrika zeker niet ten goede.

Na de transfer van de bevoegdheden voor ontwikkelingssamenwerking heb ik gekozen voor het voortzetten van het beleid van mijn voorganger, omdat continuïteit ten aanzien van de partners van belang is. Daarom werd in eerste instantie geopteerd voor de voortzetting van de horizontale ontwikkelingssamenwerking, omdat de Vlaamse regering een engagement had genomen ten aanzien van de Zuid-Afrikaanse partner. Met het aanbieden van de nota aan de Vlaamse regering is duidelijk geworden dat dit op weinig of niets berust.

Dit alles betekent niet dat we niet verder moeten werken aan het verhogen van de kwaliteit van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking. Dat geldt zowel voor de inspanningen in de partnerlanden als voor de inspanningen inzake ontwikkelingseducatie en –sensibilisatie. Op dit moment wordt hard gewerkt aan ontwerpen van decreet dienaangaande. Ik hoop dat ik die in de korte tijd die me als minister tijdens deze legislatuur rest, nog kan voorleggen.

Ondanks het feit dat de horizontale ontwikkelingsamenwerking niet meer actueel is, blijft het noodzakelijk om de Vlaamse inspanningen inzake ontwikkelingssamenwerking te coördineren, en om een coherent Vlaamse buitenlands beleid over de departementen heen te laten bijdragen tot een kwalitatieve Vlaamse ontwikkelingssamenwerking.

De voorzitter : De heer Sarens heeft het woord.

De heer Freddy Sarens : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw duidelijk antwoord. De conclusies blijken veeleer negatief te zijn.

Ik heb daar altijd voor gewaarschuwd. Ik heb steeds gezegd dat dit horizontale beleid, gezien de constellatie, praktisch ondoenbaar zou zijn. Dit

alles houdt ook in dat er een stap terug wordt gezet. Bij gebrek aan expertise volgt er opnieuw een versnippering.

Het door uw voorganger met zoveel poespas en show aangekondigde beleid ten aanzien van Zuid-Afrika moet helemaal worden terugschroefd omdat er geen middelen zijn. Het akkoord kan niet worden uitgevoerd.

Minister Mieke Vogels : Mijnheer Sarens, de tijd was daar niet rijp voor. De nota zoals die destijds werd voorgelegd aan de Vlaamse regering, werd op een geforceerde manier goedgekeurd. Ondertussen hebben we 3 jaar ervaring opgebouwd in deze materie. We staan aan de vooravond van de uitbreiding van de bevoegdheid Ontwikkelingssamenwerking. Dit onderwerp verdient absoluut een apart hoofdstuk in het volgende regeerakkoord. Er moet worden bepaald hoe we engagementen moeten aangaan.

De heer Freddy Sarens : Mevrouw de minister, dat is net het probleem. U draagt niet de volledige verantwoordelijkheid, al maakt u deel uit van de regering.

In een eerste beleidsbrief werden een aantal ideeën gelanceerd, maar we vonden dat er iets niet klopte. De jaren daarna is uw voorganger met een andere beleidsbrief op de proppen gekomen. Daarin stond dat er inderdaad iets mis mee was. We hebben toen weer kritiek gegeven.

Nu blijkt eens te meer dat er wordt gesold met de mensen. Het gaat om een zeer belangrijke problematiek. Er worden grote woorden in de mond genomen, zoals ontwikkelingssamenwerking-samenwerkingsontwikkeling. In dit soort taalkundige spitsvondigheden is de regering zeer goed, maar het concreet beleid ontbreekt.

U zegt dat er een goede 3 jaar ervaring werd opgebouwd, maar nu moet u opnieuw beginnen. Dat is de conclusie die we kunnen trekken. Dit is zeer verontrustend. Deze thema's liggen erg gevoelig. Ik wil er met hart en ziel aan werken.

Minister Mieke Vogels : Mijnheer Sarens, ik ben het er niet helemaal mee eens dat we opnieuw van nul moeten beginnen.

De heer Freddy Sarens : Ik zei dat bij wijze van spreken. We kunnen zo blijven experimenteren.

Minister Mieke Vogels : Het Memorandum of Understanding blijft bestaan. Het initiatief gaat steeds

Vogels

uit van de partner uit het Zuiden. Een deel van de projecten die via die horizontale samenwerking moesten worden gerealiseerd, worden nu opgenomen in de verticale samenwerking.

De heer Freddy Sarens : Dit houdt in dat u de andere projecten niet kunt realiseren.

Minister Mieke Vogels : Dat klopt.

De heer Freddy Sarens : Ik begrijp uw conclusie. Er wordt echter gefaald over de hele lijn.

Minister Mieke Vogels : Daar ben ik het niet mee eens. We moeten de politieke moed hebben om toe te geven dat we ons, wat dit betreft, hebben vergist.

De heer Freddy Sarens : Daar ben ik het mee eens.

Minister Mieke Vogels : Het heeft geen zin om onze partner verder in het ongewisse te laten.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heer Sarens werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 14.42 uur.*
